

50. rocznica encykliki „*Humanae vitae*”

25 czerwca 1968 roku, czyli równo 50 lat temu Ojciec Święty Paweł VI ogłosił encyklikę o zasadach moralnych w dziedzinie przekazywania życia ludzkiego, która zgodnie z tradycją została nazwana od pierwszych jej słów, czyli „*Humanae vitae*”.

Ojciec Święty rozszerzył skład Papieskiej Komisji do spraw problemów rodziny, populacji i ilości urodzeń. W skład rozszerzonej komisji wszedł arcybiskup Karol Wojtyła. Komisja wydała dwa raporty. Raport większości optował za przyzwoleniem na sztuczne formy antykoncepcji w obrębie małżeństwa. Raport mniejszości, a dokładnie jej 4 członków, optował za uznaniem wszelkich sztucznych metod zapobiegania ciąży za niemoralne. Papież, po zapoznaniu się z dwoma raportami, odrzucił możliwość uznania sztucznej antykoncepcji za zgodne z moralnością chrześcijańską.

Metropolita krakowski odegrał dużą rolę w tworzeniu encykliki, w szczególności poprzez wydaną w 1960 roku książkę *Miłość i odpowiedzialność* oraz przez działalność w powołanej na prośbę Ojca Świętego komisji, której był przewodniczącym. Członek tej komisji ksiądz Andrzej Bardecki wspominał później, że większość materiałów przygotowanych przez tą komisję znalazła się w ostatecznej wersji encykliki.

Encyklika stwierdza zdecydowanie, że „każdy akt małżeński musi być otwarty na przekazywanie życia”, chociaż zaznacza dopuszczalność tzw. naturalnej regulacji poczęć. Recepcja encykliki przebiegała z wielkim trudem w krajach Europy Zachodniej oraz Kanadzie. Tamtejsze konferencje episkopatu oponowały przed kategorycznym zakazem używanie sztucznych metod zapobiegania ciąży przez katolików. Również laikat w tych krajach, pod wpływem wydarzeń z maja 1968 roku, nie był zadowolony z potwierdzenia nauki o małżeństwie i rodzinie. Kolejni papieże, a w szczególności Jan Paweł II, potwierdzali wartość i żywotność przesłania *Humanae vitae*.

Więcej o *Humanae vitae* na łamach Teologii Politycznej już wkrótce.

Adam Żuralski